

A raktáramon
lévő összes

téli szezoncikkeimet

rendkívüli olcsó áron
kiárusítom. Paulusz J. Kárász
u. 10.

A modern lakás

Várnay Marianne előadása az Egyetemet
Végzett Nők Egyesületében

(A Délmagyarország munkatársától.) Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesülete szegedi csoportja pénteken délután érdekes előadást rendezett nagyszámú hallgatóság előtt az egyetem természettudományi intézetében. A teljesen megtelt terem előtt dr. Baranyai Erzsébet, a szegedi csoport ügyvezető-elnöke nyitotta meg az előadóülést és érdekes adatokkal számolt be arról a kongresszusról, amelyet a főiskolát végzett nők világszövetsége tartott legutóbb Krakkóban. A kongresszuson a legtávolabbi országokból is megjelentek a főiskolát végzett nők képviselői, a magyar csoportot delegáció képviselte. Beszámolt ezután a világszövetség nemzetközi eredményeiről, tagjainak munkásságáról, majd kiemelte, hogy a szegedi egyesület egyetlen építésztagja Várnay Marianne.

Az elnöki megnyitó után Várnay Marianne építész-mérnök tartotta meg nagy figyelemmel kísért előadását „Ház-lakás-élet” címmel. Arról beszélt előadása bevezető részében, hogy a normál lakóház mindenkor kifejezője volt a kornak, a kor társadalmi és gazdasági viszonyainak. A mai ember, a modern ember másként él, mint a régi ember, ennek megfelelően más a háza is, mint a réginek volt. A század elején a polgárasszony nál a hálószobán és a szalonon volt a hangsúly, a mai asszony érdeklődése áttolódott természetesen a dolgozószobára, konyhára, fürdőszobára. A mai sportkultusz maga után vonja a ház higiénikus berendezését és kihangsúlyozza a fürdőszoba fontosságát. A mai embernek a háza olyan legyen, hogy kielégítse az új szükségleteket és alkalmazkodjon az új lakó életmódjához. Az építész feladata azonban több, mint csupán a házépítés technikai megoldása.

Az építész a mai világszemlélet kifejezője, — mondotta. A modern ház a mai kultúra kikristályosodása legyen, szellemes, céltudatos és alaprajza a modern életrendet fejezze ki, külső formái a mai ízlést örökítsék meg. Meg kell keresni és meg kell találni a lakóház korunknak legjobban megfelelő típusának kialakítását. Jól lakni azt is jelenti, hogy minél kevesebb erő- és időpocsékolással surlódás nélkül elégtünk ki életünk sokféle követelményeit.

Az előadó ezután azt fejtegette, hogy az építendő házat a legcélszerűbben kell hihasználni és arra kell törekedni, hogy minden helyiség a benne lejátszódó folyamatokhoz alakuljon. A szobákat tervszerűen kell csoportosítani. Ezután felsorolta a régi lakások tipikus hibáit, amelyeket mind el kell kerülni. Részletesen fejtegette, hogy milyenek kell lennie a jó és célszerű konyhának és mennyire vigyázni kell a ház üzemanyagainak okos elhelyezésére. Az új házakban a legmegszébbmőleg fel kell használni a technika vívmányait. A külsőregeknél azon legyen a hangsúly, hogy az épület kevés munkával tisztántartható legyen.

Az építészhez, mondotta, racionális laknitudásnak is kell járulnia. Ez azonban nem csak a lakó feladata, de feladata az építésznek és az építőiparnak is. Ezután azt fejtegette, hogy építéseinél a lelki komponenset igyekszik kiemelni, ellentétben férfikollégái jórésztével, akik a lakás háztartási szempontjait emelik ki elsősorban. Tudatos alkotóművészettel a lakást jól kell emelni a tisztán praktikus szempontoknak. Korunk technikai eszközeinek felhasználása mellett a kialakítás mikéntjével az építész a lakók érzelmi és lelki életére is befolyással lehet. Manapság a „házunk” nem a „várunk” is egyuttal, mert a mai ember igyekszik bekapcsolódni a természetbe, kitárja ablakait a napnak, hatalmas terraszokat épít; mindez pedig felszabadítja a kedélyt a nyomatottság, a bezártság érzése alól. Az erős idegéletet élő ember azonban gyakran szükségét érzi az elvonulásnak is, ezért legyen a házban egy teljesen szeparált kis zug is, ahová a magányt kereső elbújhat. A lakás adjon alkalmat a családtagok elkülönülésére, de legyen benne tér a harmonikus együttléte-re is.

Várnay Marianne végül azt fejtegette, hogy a művészi egyszerű háttér a legjobb környezet a szellem és életérzés kibontakozásához. Ezért és nem gondolatszegénységből tartózkodik a mai stílus a felesleges dekorációtól. A háború utáni tárgyilagos stílus azonban már túlhaladott álláspont. Az új lakóházépítésnek tulajdonképpen kettős célja van:

megkönnyíteni az életigények racionális kielégítésével a testi életet, másrészt materiális létfeltételek megkönnyítésével felszabadítani és elősegíteni a harmonikus lelkiélet kibontakozását. A mai ember célja: jól és szépen lakni, hogy jól és boldogan él-

hessen.

A nagyszámú hallgatóság Várnay Mariannal — aki tanulmányát vetített képekkel illusztrálta — hosszantartó tapsokkal köszöntötte értékes előadásáért.

A piacrendezés

Mérsékeltébb helypénzt, adófizetési könnyítéseket, célszerű összpontosítást kérnek a piacokon dolgozó kereskedők és iparosok

(A Délmagyarország munkatársától.) Szeged közgazdasági életében egyidő óta jelentős szerepet játszik a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének szegedi csoportja, amely most áll újjászervezés alatt. A csoport február másodikán tartja évi közgyűlését és ezen új vezetőséget választ. A tagok bizalmából a csoport elnökévé Róth Lajos törvényhatósági bizottsági tagot választják, Róth már eddig is értékes szolgálatokat tett a kézműiparosoknak és a kereskedőknek. A csoport ügyvezető elnöke Schmutzler Ferenc, lelkes munkásságának elismeréseképpen őt az 1957-es esztendőre is megválasztják.

A szegedi kézműiparosok és kereskedők nagyrészt a piaci árusításból tartja fenn magát, most a piacok átrendezése a legaktuálisabb problémája a szegedi kereskedőknek és iparosoknak. Erről kérdeztük meg

Róth Lajos

törvényhatósági bizottsági tagot, aki a következőket mondotta:

— Általános felkérésre vállalom a Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége szegedi csoportjában az elnökséget, mert azt jölesőben tapasztaltam, hogy ezeknek a munkás, dolgos kisembereknek a bizalmát hirom. Mindenképpen azon leszek, hogy a bizalmat kiérdemljem és igyekszem, hogy nehéz helyzetüket valamilyen könnyebbé tegyem.

A piackérdés

foglalkoztatja most kivétel nélkül a csoport tagjait. Ez tényleg nagyhorderejű probléma és nem csak többzernyi ember egzisztenciája, hanem a város fejlődése is ezen a ponton fordulhat meg. Nem szabad tehát elhamarkodni a piacrendezést. Véleményem szerint — és ezt a véleményt osztják ugyszólván kivétel nélkül az érdekeltek is — a Rákóczi-teret kellene kijelölni a jövő piacok helyéül.

— Itt el lehetne helyezni kényelmesen az összes piacokon árusuló iparosokat, kereskedőket és élelmiszerárúsítókat is, tehát meglehetne valósítani azt a régi tervet, hogy az iparos- és kereskedőpiacokat összpontosítsák. Köztudomású azonban, hogy a Rákóczi-teret mai állapotában nem alkalmas piachelyül, ezért a teret előzőleg rendbe kellene hozatnia a városnak és ki kellene köveztetni. Ezt a beruházást előbb-utóbb, de inkább előbb, végre kell hajtani, ezért ajánlatos volna, ha a város hatósága már most gondoskodna a beruházás pénzügyi megoldásáról is.

— A piacokat a közeljövőben rendezni fogják Szegeden. — folytatta Róth Lajos. Ez most már tovább nem halasztható, hiszen már az ősszel végre akarták hajtani az átrendezést. A Rákóczi-teret ezidőszáig még nem lehet elfoglalni, ezért most majd átmenetileg a Tisza Lajos-köruton nyújtják végig a piacokat, pedig a piaci árusoknak és a vásárlóközönségnek is az volna az érdeke, hogy tömörítsék a piacokat. Reméljük azonban, hogy az átmeneti állapot nem lesz tartós és mielőbb elfoglalható lesz a Rákóczi-teret.

— A cél az, folytatta, hogy az összes külön-külön működő rokonegységet egy egyesületbe tömörítsem. Ezáltal számarányánál fogva a piaci árusok egyesülete lesz a legnagyobb érdekvépviselet Szegeden és a megfelelő, megérdemelt elismerést fog kapni. Eddig is szívesen dolgoztam a kereskedőkért és iparosokért, most pedig, hogy bizalmukkal kitüntetnek és vezetőjükké választ-

nak, ha lehet, még nagyobb ambícióval és odaadással kívánom szolgálni érdeküket.

A Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége szegedi csoportjának ügyeiről beszéltünk

Schmutzler Ferencsel,

a csoport ügyvezető elnökével is, a következőket tudtuk meg tőle:

— A piacon árusuló iparosok és kereskedők csupa kisemberek, akik igen nehéz küzdelmet folytatnak a megélhetésükért. Egyesületünk célja az, hogy ezeknek a kisembereknek a helyzetét megkönnyítse. Nagyon sokan vannak köztük olyanok, akik valamikor még önállóak voltak, üzletük volt, de a dekonjunktúra következtében kénytelenek voltak önállóságukkal felhagyni és a piaci árusításból keresik meg maguk és családjuk számára a darabka kenyeret. Mert sajnos, csak darab kenyér jut nekik...

— Hogy mi volna a speciális kívánságunk, azt könnyen megmondhatom:

*mérsékeltébb helypénz, adófizetési
könnyítések és megfelelő piacrendezés.*

— Sok a panasz újabban azért is, hogy

a környékbeli városok rontják a szegedi hetipiacok forgalmát.

Nemrégiben ugyanis Kisteleken, Kiskundorozsmán, Hódmezővásárhelyen és még több városban vásárnapról szombatára tették át a vásárokat. Megértjük ennek az intézkedésnek intencióit, de tény az, hogy a szegedi kereskedők és iparosok súlyosan érzik a környéki vásárok napjának megváltoztatását, mert Szegedről azelőtt sok kereskedő és iparos járt el a szomszédos vásárookra, most azonban, mivel azok a szegedi hetipiacokkal egybeesnek, nem mehetnek a környékre is.

Az ügyvezető-elnök kijelentette még, hogy a tagok Róth Lajostól várják, hogy az egyesületet a fejlődés útjára vigye.

Nyilatkozott még a piaci kereskedők és iparosok kívánságáról

Varga Ferenc,

a rövidárúsok csoportjának választmányi tagja is.

— Nekünk, rövidárúsoknak az volna a kívánságunk — mondotta —, hogy a piacrendezés során végre valósítsák meg a sátrak igazságos csoportosítását. Ma ugyanis az a helyzet a Tisza Lajos-köruti piacon, hogy a régi árusok közé több egészen újkeletű árust soroltak be. A régieknek viszont meg kellene adni azt az előnyt, hogy jobb helyhez juthassanak, ezért igazságos volna, ha az árusokat az iparigazolványok kiállításának sorrendjében osztanák be a piacon. Ami egyéb kívánságunkat illeti, bizunk benne, hogy az egyesületünk új vezetősége majd valóra is fogja mündázni vártait.

Február 15-ig elhalasztották a piacrendezést

A piacrendezés ügyében pénteken fordulat állott be. A Szegedi Kereskedők Szövetsége legutóbbi nagytanácsi ülésének határozatából kifolyólag eljár az illetékes hatóságoknál, ahol ígéretet kapott arra nézve, hogy a piacrendezésnek az ügyét február 15-ig elhalasztják. A szövetség mindent elkövet, hogy az egymással ellentétes kérdések meglegedéssel nyugvópont-ra jussanak.